

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2024. : kratki vodič

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2023**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:129961>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-22**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2024.

Kratki vodič

Prosinac, 2023.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije i javnu nabavu Grada Zagreba

PRIREADIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-8319-44-0

Gradski proračun za 2024. složen je i opsežan dokument koji prikazuje iz kojih će se izvora prikupljati i trošiti gradski novac, pa je stoga značajan za sve stanovnike Grada Zagreba. Ovim ga se kratkim vodičem želi na što jednostavniji i sažetiji način približiti građanima i tako ih potaknuti da se uključe u proračunski proces i pridonesu ostvarenju što kvalitetnijih i korisnijih gradskih usluga.

Prema kalendaru i odredbama propisanim [Zakonom o proračunu](#), gradski se proračun donosi na temelju [Programa stabilnosti RH za razdoblje 2024.-2026.](#), [Odluke o proračunskom okviru za razdoblje 2024.-2026.](#) te [Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne \(regionalne\) samouprave](#). Program stabilnosti – između ostaloga – sadrži ciljeve ekonomske politike za tekuću proračunsku godinu i sljedeće trogodišnje razdoblje te makroekonomski i fiskalni okvir **opće države**.

Programom stabilnosti RH za razdoblje 2024.-2026. iz travnja 2023. postavljene su makroekonomske projekcije koje su [Sažetkom jesenske makroekonomske projekcije HNB-a](#) ažurirane u rujnu 2023. Na temelju tih dokumenata u 2024. i 2025. se predviđa realni rast BDP-a od 2,6% i njegovo usporavanje u 2026. na 2,2%. Očekuje se smanjenje inflacije s 4,7% u 2024. na 2,4% u 2025. i 2,2% u 2026. Na temelju [Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026.](#), očekuje se provođenje reformi i pojačana investicijska aktivnost potpomognuta financiranjem iz **Mehanizma oporavka i otpornosti**, s rokom završetka planiranih reformi i ulaganja do 30. kolovoza 2026.

Gradska skupština je, nakon rasprave, 12. prosinca 2023. izglasala [Proračun za 2024. i projekcije za 2025. i 2026.](#) Ključni prioriteti gradskog razvoja u razdoblju 2024.-2026. su:

- zeleno i otporno gospodarstvo;
- veća društvena jednakost uz kvalitetne i dostupne društvene usluge;
- učinkovito i održivo upravljanje prostornim i prirodnim resursima;
- zelena tranzicija i digitalna transformacija.

Planiranju proračunskih rashoda i izdataka pristupilo se s povećanim oprezom, imajući na umu prioritete zasnovane na zakonskim i podzakonskim obvezama, odlukama Skupštine Grada Zagreba te ranije skloplje-

opća država

pojam koji obuhvaća središnju državu (proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna), te proračunske i izvanproračunske korisnike županijskih, gradskih i općinskih proračuna.

Mehanizam za oporavak i otpornost

namjenska bespovratna sredstva i povoljni krediti Europske unije. Cilj mu je ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije i učiniti europska gospodarstva i društva održivijima, otpornijima i spremnijima za izazove i mogućnosti zelene i digitalne tranzicije. Nacionalni plan oporavka i otpornosti je preduvjet za korištenje tih sredstava.

**prihodi, rashodi,
primitci i izdatci**

prihodi i rashodi koriste u računu prihoda i rashoda kada je riječ o poslovanju te o prodaji i nabavi nefinancijske imovine, a primitci i izdatci u računu financiranja kad je riječ o financijskoj imovini, uzimanju, davanju i otplatama zajmova. Ukratko, prihodi i rashodi vezuju se uz nefinancijske, a primitci i izdatci uz financijske transakcije.

**preraspodjela
proračunskih sredstava**

ako se tijekom godine nepredviđeni ili nedovoljno predviđeni rashodi ili izdatci ne mogu podmiriti u okviru planiranih sredstava, gradonačelnik može, na prijedlog Gradskog ureda za financije i gradskoga upravnog tijela, odlučiti o tome da se oni podmire preraspodjelom proračunskih sredstava. Zakon o proračunu (čl. 60.) dopušta tijekom godine – uz gradonačelnikovo odobrenje – pod određenim uvjetima preraspodjelu prethodno izglasanih proračunskih sredstava.

nim ugovorima. Prema [Odluci o izvršavanju proračuna Grada Zagreba za 2024.](#), gradski proračunski korisnici neće uplaćivati vlastite i namjenske prihode u gradski proračun, nego će izravno sa svojih računa podmirivati obveze/rashode koji se iz njih financiraju. Ti će se prihodi i dalje iskazivati u gradskom proračunu, ali ne kao dio novčanog tijeka. Uključivanjem vlastitih i namjenskih prihoda u proces planiranja i izvještavanja želi se postići transparentnost i cjelovitost u izvještavanju o raspolaganju sa svim **prihodima i primitcima**, kako proračuna, tako i svih **proračunskih korisnika**, odnosno tijela i ustanova čiji je isključivi osnivač Grad Zagreb ili su sastavnice nekog od tih tijela ili ustanova.

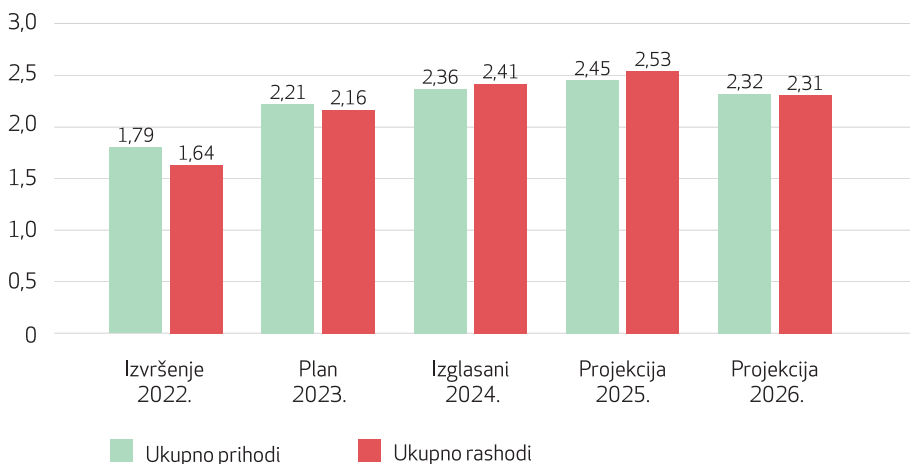
U gradskom proračunu su prikazana i sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, kao i većine zdravstvenih ustanova koja se osiguravaju iz državnog proračuna. Ti se iznosi na rashodnoj strani prikazuju kao rashodi, a na prihodnoj kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan i kao prihodi od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO-a) na temelju ugovornih obveza.

Od 1. siječnja 2024. stupile su na snagu i izmjene Zakona o porezu na dohodak, od kojih je najvažnija ukidanje prireza porezu na dohodak. Istodobno, predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave svojim odlukama mogu odrediti visinu stopa godišnjeg poreza na dohodak tako da te nove stope kumulativno uključuju i dosadašnji prirez. Slijedom toga, Grad je proveo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, te nakon toga donio [Odluku o visini stopa godišnjeg poreza na dohodak](#) kojom su utvrđene dvije porezne stope: niža od 23,6% i viša od 35,4%. Učinak ovih novih stopa godišnjeg poreza na dohodak – uz istovremeno ukidanje prireza – neutralan je i za porezne obveznike i za prihode gradskog proračuna.

Na mrežnim stranicama Grada dostupan je cjeloviti [Izglasani proračun za 2024. i projekcije za 2025. i 2026.](#) te [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu). U nastavku slijedi kratki prikaz prihoda, rashoda, računa financiranja i duga u razdoblju od 2022.–2026., te detaljnija razrada prihoda i rashoda za 2024. koji se uspoređuju s tekućim planom za 2023., prema [Zaključku o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2023. od 18. rujna 2023.](#)

IZGLASANI PRIHODI I RASHODI

Za 2024. je izglasano **2,36 mlrd. € ukupnih prihoda**, te **2,41 mlrd. € ukupnih rashoda** (grafikon 1).

Grafikon 1: Prihodi i rashodi proračuna Grada Zagreba, 2022.–2026. (u mlrd. €)*

* S vlastitim i **namjenskim prihodima** proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

Istodobno s proračunom za 2024., rade se i projekcije proračuna za 2025. i 2026. Grafikon 1 pokazuje da će proračunski prihodi u 2025. porasti u odnosu na 2024., a zatim ponovo pasti u 2026. Slična se dinamika očekuje i za proračunske rashode.

Gradski proračun sadrži **prihode i rashode 330 proračunskih korisnika** koji su dostavili prijedloge svojih financijskih planova nadležnim gradskim upravnim tijelima. Korisnici proračuna Grada Zagreba, odnosno gradski proračunski korisnici su tijela i ustanove čiji je isključivi osnivač Grad Zagreb ili su sastavnice nekog od tih tijela ili ustanova. **Zakonom o proračunu** su definirani uvjeti vezani uz prihode i rashode koje gradski proračunski korisnici moraju zadovoljavati. Gradski proračunski korisnici su, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove u kulturi, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, Ustanova Upravljanje sportskim objektima, Ustanova za sveobuhvatnu skrb Tigrovi i Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja.

namjenski prihodi

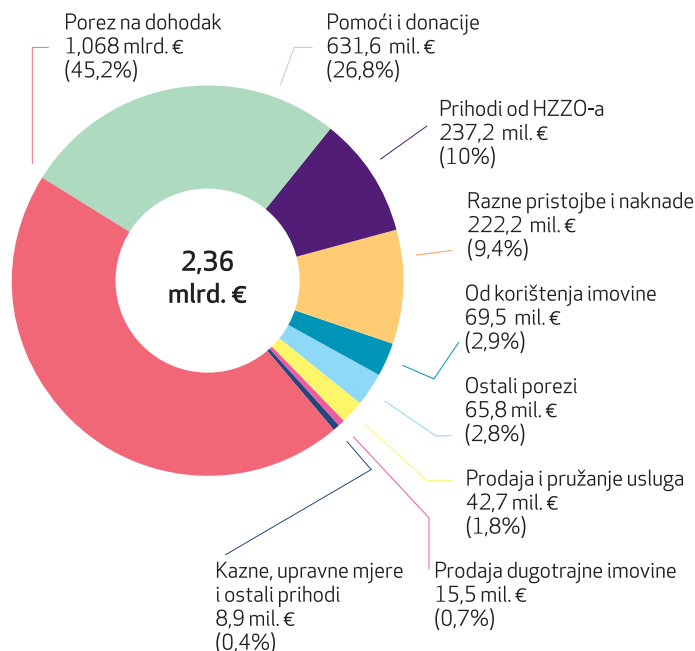
prihodi za koji je unaprijed utvrđena svrha trošenja. Primjerice, prihodi od komunalne naknade troše se na održavanje komunalne infrastrukture Grada.

IZGLASANI PRIHODI

Svaka će zaposlena osoba u gradski proračun prosječno mjesečno uplatiti 198 € poreza na dohodak.

Za 2024. izglasano je **2,36 mlrd. € ukupnih prihoda** (grafikon 2), od čega će se najveći dio, čak 45%, prikupiti od **poreza na dohodak** (1,07 mlrd. €). Značajni iznosi očekuju se od **pomoći i donacija** (631,6 mil. €), koje se najvećim dijelom (327,4 mil. €) odnose na pomoći za bruto plaće, doprinose i ostale rashode **za zaposlenike osnovnih i srednjih škola**. Slijede prihodi **od HZZO-a** za pružene zdravstvene usluge (237,2 mil. €) i prihodi od raznih **pristojbi i naknada** u iznosu od 222,2 mil. € (od komunalnih doprinosa i naknada 142,7 mil. €). Svi ostali prihodi zajedno čine otprilike 9% i odnose se na prihode od ostalih poreza, korištenja imovine, prodaje i pružanja usluga, itd.

Grafikon 2: Prihodi proračuna Grada Zagreba, 2024.*

* S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

Za 2024. izglasano je **150,7 mil. € (7%) više ukupnih prihoda** od planiranih za 2023. Najviše **rastu prihodi od poreza (za 126,6 mil. € ili 13%)**. Pritom se porez na dohodak povećava za 121,9 mil. €, a ostali porezi (poput poreza na promet nekretnina ili na cestovna motorna vozila) za 4,7 mil. €. Prema Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi od poreza na dohodak ostvarenog na području Grada Zagreba u cijelosti pripadaju Gradu.

Prihodi proračunskih korisnika **od HZZO-a** za pružene zdravstvene usluge **povećavaju se za 20,9 mil. € (10%)**, a prihodi **od imovine** za **9,5 mil. € (16%)**, uglavnom zbog povećanja prihoda od naknada za korištenje nefinancijske imovine, koje čine koncesije, prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za ceste i ostali prihodi od nefinancijske imovine (primjerice naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru).

S druge strane, prihodi od **prodaje dugotrajne imovine smanjuju se za 13,1 mil. € (46%)**, te se planiraju u iznosu od 15,5 mil. €. Najvećim se dijelom odnose na prihode od prodaje stambenih (POS, stanovi na kojima postoji stanarsko pravo i nadstojnički stanovi, 5,9 mil. €) i poslovnih objekata (6 mil. €).

U odnosu na prijedlog proračuna za 2024., ukupni prihodi izglasanog proračuna ostali su nepromijenjeni.

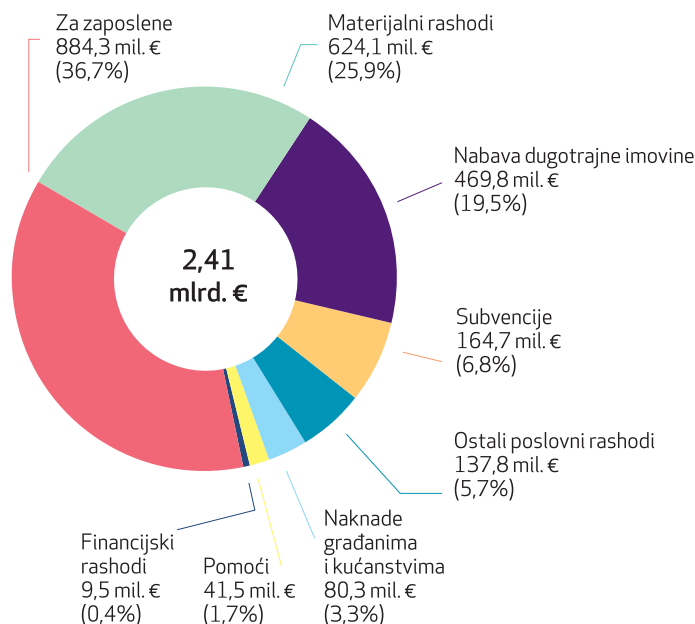

IZGLASANI RASHODI PO VRSTAMA

Ukupni će rashodi 2024. iznositi **2,41 mlrd. €** (grafikon 3). Njihov porast u odnosu na 2023. uvjetuju uglavnom ulaganja u:

- nastavak poslijepotresne obnove;
- projekte koji promiču zelenu tranziciju;
- predškolske i školske ustanove;
- prometnu infrastrukturu;
- jačanje programa stipendiranja;
- zadržavanje standarda novčanih naknada ciljanim skupinama;
- suzbijanje energetske siromaštva.

Izglasano je **247,9 mil. € (11%) više ukupnih rashoda**. Najviše se **povećavaju rashodi za zaposlene** (za 104,3 mil. € ili 13%), najvećim dijelom kod proračunskih korisnika kod kojih se ta sredstva gotovo u potpunosti osiguravaju u državnom proračunu ili preko HZZO-a. Povećavaju se i **rashodi za nabavu građevinskih objekata** (za 91,7 mil. € ili 41%), **rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima** (za 44,7 mil. € ili 45%) te **subvencije** (za 32,4 mil. € ili 25%). Istovremeno se planira značajno **smanjenje naknada građanima i kućanstvima** (za 20,8 mil. € ili 21%).

Grafikon 3: Rashodi proračuna Grada Zagreba po vrstama (ekonomska klasifikacija), 2024.*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (884,3 mil. €) su plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene, uključujući i one na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a. Od tog se iznosa 544,4 mil. € odnosi na zaposlene kod proračunskih korisnika kojima se sredstva ne doznačuju iz proračuna Grada Zagreba. Uglavnom je riječ o zaposlenima u osnovnim i srednjim školama za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu te zaposlenima u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama za koje sredstva osigurava HZZO.

Materijalni rashodi (624,1 mil. €) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Za **nabavu i dodatna ulaganja u dugotrajnu imovinu** planira se utrošiti oko **469,8 mil. €**, najvećim dijelom (316 mil. €), za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (stambene i poslovne objekte, ceste, željeznice, plinovod, vodovod i kanalizaciju, postrojenja i opremu, prijevozna sredstva, i dr.). Glavnina kapitalnih ulaganja realizirat će se putem Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove, a prema [Programu radova kapitalnih ulaganja u objekte za društvene djelatnosti i](#)

u obnovu objekata oštećenih potresom u Gradu Zagrebu u 2024. i Programu radova na području komunalnog gospodarstva u Gradu Zagrebu u 2024. Značajnija sredstva planiraju se uložiti u predškolske, školske, sportske i zdravstvene objekte, ustanove kulture, zaštitu spomenika kulture i objekte socijalne skrbi (101,4 mil. €) te za obnovu objekata oštećenih potresom (71,8 mil. €). Za više detalja vidjeti dio teksta o razvojnim programima i važnijim investicijama (str. 14).

Subvencije od 164,7 mil. € namijenjene su poticanju proizvodnje i usluga trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz – ZET (133,8 mil. €), zakupninu dvorane Arena (7,6 mil. €), povećane operativne troškove Vodoopskrbe i odvodnje (7,2 mil. €), zapošljavanje osoba s invaliditetom (6 mil. €), te Zagrebački inovacijski centar, poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva, manifestacija u funkciji razvoja gospodarstva Grada i podizanje konkurentnosti u turizmu (5,6 mil. €).

Ostali poslovni rashodi planirani u iznosu od **137,8 mil. €** najvećim se dijelom odnose na tekuće donacije i kapitalne pomoći. Tekuće donacije (63,8 mil. €) podrazumijevaju sufinanciranje sporta (23,7 mil. €), vjerske i privatne vrtiće i škole (14,8 mil. €), kulturu (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, književnu, glazbenu, likovnu, filmsku djelatnost), Vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba te neprofitne organizacije (udruge, socijalni i razvojni programi i slično). Kapitalne se pomoći (60,4 mil. €) uglavnom odnose na pročišćavanje otpadnih voda (42 mil. €), obnovu voznog parka ZET-a (15,2 mil. €), nabavu vozila za prijevoz osoba s invaliditetom (1,3 mil. €) te Centar za gospodarenje otpadom (1 mil. €).

Naknade građanima i kućanstvima planiraju se u iznosu od **80,3 mil. €**. Obuhvaćaju pomoć za novorođenčad i roditelje odgojitelje (20,6 mil. €), dodatak uz mirovinu (14 mil. €), ZET prijevoz i prijevoz osoba s invaliditetom (12,8 mil. €), sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza učenika, nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te izvannastavne aktivnosti (10,1 mil. €), boksove za smještaj spremnika za komunalni otpad (5 mil. €), priključenje na komunalne vodne građevine (4,2 mil. €), pomoć kućanstvima za troškove stanovanja (1,5 mil. €) te razne druge programe pomoći osobama s invaliditetom, nezaposlenima, dobrovoljnim davateljima krvi, braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata, socijalno ugroženima, stipendije učenicima i studentima, itd.

Razlike rashoda u predloženom i izglasanom proračunu za 2024.

Na prijedlog proračuna za 2024., koji je 15. studenoga 2023. poslan u Gradsku skupštinu, klubovi gradskih zastupnika i gradski zastupnici podnijeli su **ukupno 31 amandman od kojih je 6 prihvaćeno u potpunosti, a 25 ih nije prihvaćeno**. Također, gradonačelnik je podnio 3 vlastita amandmana.

U odnosu na prijedlog proračuna za 2024., ukupni rashodi izglasanog proračuna ostali su nepromijenjeni.

Najznačajnije prihvaćene izmjene odnose se na povećanje sredstava za:

- tekući projekt Digitalni Zagreb (500 tis. €);
- tekući projekt Fotonaponski sustavi na javnim zgradama (350 tis. €) kojemu je cilj u nekoliko faza izgraditi elektrane za energetske siromašna kućanstva;
- OŠ Blato (troškovi izrade projektne dokumentacije i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, 300 tis. €);
- održavanje postojećih sustava automatiziranih mjernih stanica u sklopu ekološke karte Grada (204 tis. €);
- Dom zdravlja Zagreb – Istok – ambulanta Sesevetski Kraljevec (troškovi izrade projektne dokumentacije, građenje i opremanje objekta, 100 tis. €); te
- ulaganja u javne površine u istočnom dijelu parka Bundek kako bi se stvorila urbana park-šuma površine gotovo 13 hektara s nizom sadržaja za građane i rekreativne sportaše (70 tis. €).

Sredstva se osiguravaju smanjenjem planiranih rashoda za nabavu stanova, poslovnih prostora i zemljišta (1,5 mil. €).

Amandmani gradonačelnika odnose se na osiguranje dodatnih sredstava za:

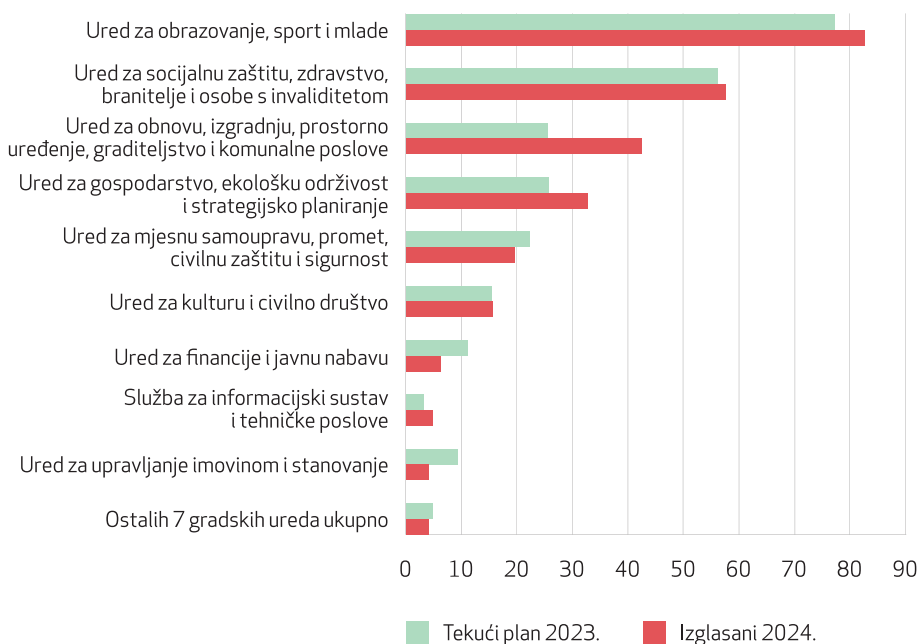
- vijeća gradskih četvrti u svrhu realizacije planova komunalnih aktivnosti kojima se nastoji poboljšati komunalni standard na njihovim područjima (2 mil. €);
- naknade građanima i kućanstvima za crpljenje, pražnjenje i odvoz otpadnih voda iz sabirnih i septičkih jama na području Grada koje obavlja Vodoopskrba i odvodnja (1 mil. €);
- asfaltiranje Grančarske ulice od Hudobičke do Grančarskog IV. odvojka (300 tis. €).

Sredstva se osiguravaju smanjenjem planiranih rashoda za uređenje Grada izvan redovnih programa (2 mil. €), te rashode za nabavu stanova, poslovnih prostora i zemljišta (1,3 mil. €).

IZGLASANI RASHODI PO GRADSKIM UPRAVNIM TIJELIMA

Veći dio gradskih upravnih tijela u ukupnim rashodima sudjeluje s relativno malim iznosima, dok će **četiri najznačajnija ureda** – za obrazovanje, sport i mlade; za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom; za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove; za gospodarstvo, ekološku održivost i stratejsko planiranje – zajedno potrošiti **80% proračunskih sredstava**, odnosno prosječno **216 € mjesečno po građaninu**.

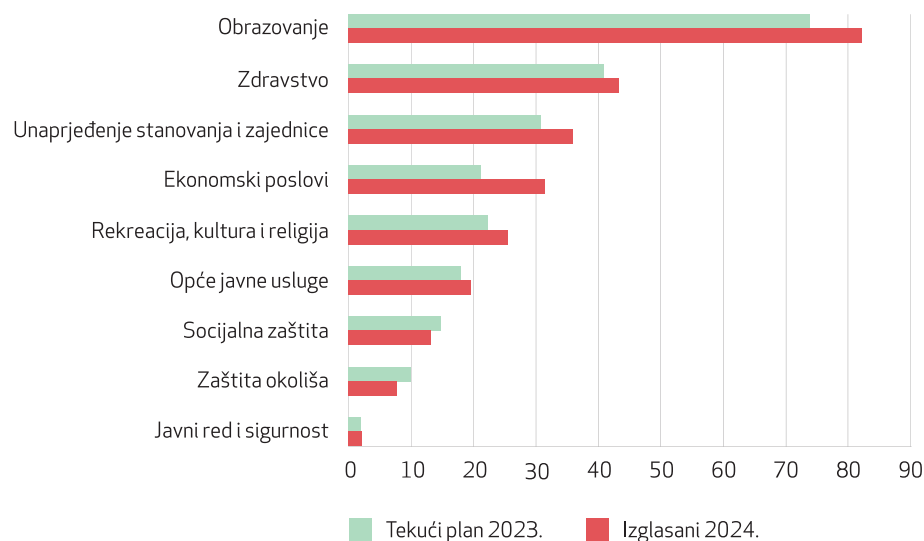
Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po proračunskim korisnicima, po građaninu (organizacijska klasifikacija), 2024. (u €)*

*S rashodima i izdadcima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

IZGLASANI RASHODI PO NAMJENI

Grad će na svakog građanina prosječno mjesečno trošiti 262 € (grafikon 5), najviše za obrazovanje (82 €), zdravstvo (43 €), unaprjeđenje stanovanja i zajednice (36 €), ekonomske poslove (32 €) i rekreaciju, kulturu i religiju (26 €). U 2024. se u odnosu na 2023. planira prosječno mjesečno po građaninu trošiti 10 € više za ekonomske poslove, 8 € više za obrazovanje, 5 € više za unaprjeđenje stanovanja i zajednice, dok će se za zaštitu okoliša trošiti 2 € manje.

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni, po građaninu (funkcijska klasifikacija), 2024. (u €)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući dio plaća za zaposlene, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice uglavnom se odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju odnose se na financiranje kulturnih ustanova, pomaganje raznih kulturnih programa i djelatnosti, sufinanciranje sporta, subvencije za zakupninu dvorane Arena i sl.

Opće javne usluge uglavnom se odnose na trošak za zaposlene u gradskoj upravi i materijalne rashode gradskih upravnih tijela, kao i transakcije vezane uz otplatu gradskog duga.

RAČUN FINANCIRANJA

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za **financijsku imovinu**, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitci i izdatci. *Primitci* su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, od zaduživanja, a *izdatci* su odljevi sredstava po tim istim kategorijama.

Uključujući vlastite i namjenske prihode i primitke proračunskih korisnika, u 2024. se planira 157,2 mil. € primitaka, od čega 38 mil. € od prodaje udjela u APIS-u i 119 mil. € od novog zaduživanja (najvećim dijelom kod Europske investicijske banke). Nakon višemjesečnih pregovora te provjera financijskih parametara i prihvatljivosti projekata, Europska investicijska banka je Gradu omogućila korištenje okvirnog zajma za financiranje većeg broja projekata za razdoblje do kraja 2028. U prvoj tranši, planiranoj za povlačenje u razdoblju od 2023.–2025. Gradu je na raspolaganju 206,9 mil. €. Okvirni zajam je fleksibilan, namijenjen za povećanje energetske učinkovitosti i sufinanciranje EU projekata, a sredstva se planiraju utrošiti za izgradnju, proširenja, rekonstrukcije i opremanja predškolskih i školskih objekata, gradnju bazenskog kompleksa Špansko, Dječju bolnicu Srebrnjak, kino Europa, energetska obnovu zgrada javne namjene te fotonaponske sustave na javnim zgradama. Sredstva se planiraju i za javnu rasvjetu u području urbane mobilnosti,

financijska imovina
novac, depoziti, obveznice,
zajmovi, itd.

uspinjaču, gradnju nerazvrstanih cesta, za VI. i VII. fazu biciklističke staze Greenway, projekte digitalni Zagreb, pametno upravljanje zgradama i izgradnju knjižnice Paromlin. U računu financiranja se za 2024. planira 73,9 mil. € izdataka, uglavnom za otplate postojećeg duga (tablica 1).

	Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Izglasani 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.
Račun prihoda i rashoda					
Ukupni prihodi	1.794,6	2.210,8	2.361,5	2.445,7	2.316,7
Ukupni rashodi	1.637,6	2.164,0	2.411,9	2.529,9	2.308,2
Manjak/višak	157,0	46,8	-50,4	-84,2	8,5
Račun financiranja					
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	136,0	120,9	157,2	170,7	102,9
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	224,4	139,8	73,9	89,6	112,7
Neto financiranje	-88,4	-18,9	83,2	81,1	-9,8
Manjak/višak tekućeg razdoblja	68,6	27,9	32,8	-3,1	-1,3

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja, 2022.-2026. (u mil. €)*

* S vlastitim i namjenskim prihodima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdatcima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

U odnosu na prijedlog proračuna za 2024., ukupni prihodi, rashodi, primitci i izdatci izglasanog proračuna ostali su nepromijenjeni.

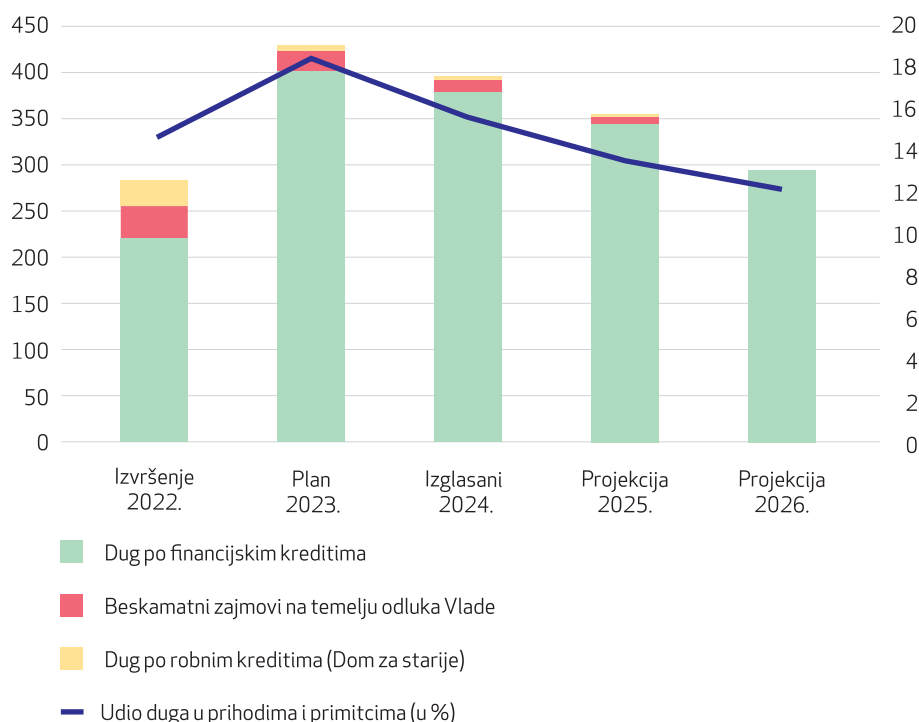

PLANIRANI DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Projicirano stanje **direktnog duga** na kraju 2023. iznosi **429 mil. €**, odnosno 18,4% ukupnih proračunskih prihoda i primitaka (grafikon 6). Na kraju 2024. ukupan direktan dug planira se na razini od 395 mil. €, odnosno 15,7% ukupnih proračunskih prihoda i primitaka. Neophodno je napomenuti da Grad za dugoročno zaduživanje – prema [Zakonu o proračunu](#) – mora dobiti suglasnost Vlade, pa grafikon 6 prikazuje visinu planiranog, a visina stvarnog duga će ovisiti o toj suglasnosti.

direktan dug

zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.

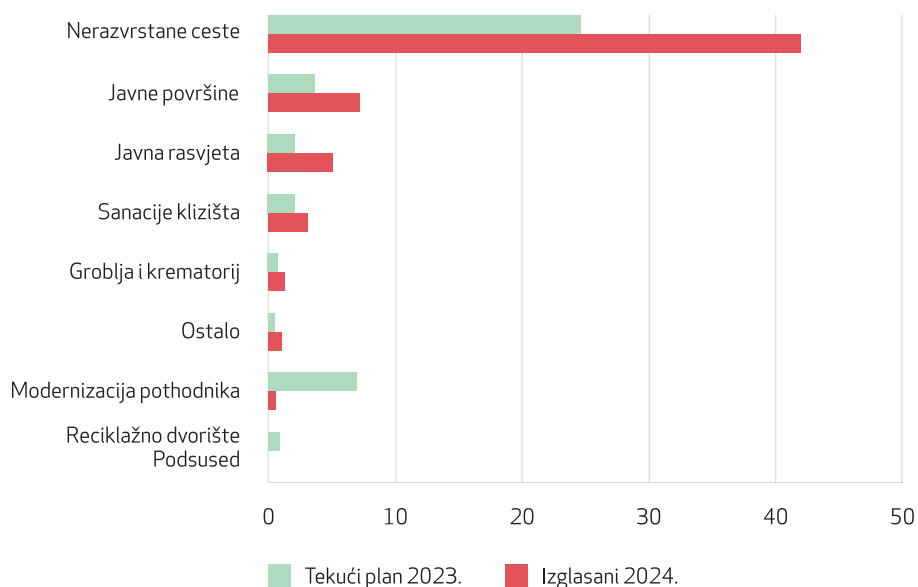
Grafikon 6: Direktan dug Grada Zagreba 31. prosinca (u mil. €, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2022.–2026.*

*U prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika.

Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva – izložen i **indirektnom dugu** od 416,5 mil. € (16,5% ukupnih prihoda i primitaka planiranih u 2024.). Od toga se najveći dio (305 mil. €) odnosi na jamstvo izdano u lipnju 2023. za obveznice Zagrebačkog holdin-ga izdane za refinanciranje duga iz 2007. odnosno 2016.

RAZVOJNI PROGRAMI – VAŽNIJE INVESTICIJE

Za **gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture** u 2024. izglasano je **59,8 mil. €** (grafikon 7), što je u odnosu na tekući plan 2023. više za 18,6 mil. € (45%). Dobra opskrbljenost komunalnim uslugama pridonosi boljoj kvaliteti života i atraktivnosti gradskog prostora za smještaj poslovnih i društvenih sadržaja, pa su ova ulaganja osnovni preduvjet ostvarivanja općih ciljeva prostornog razvitka Grada.

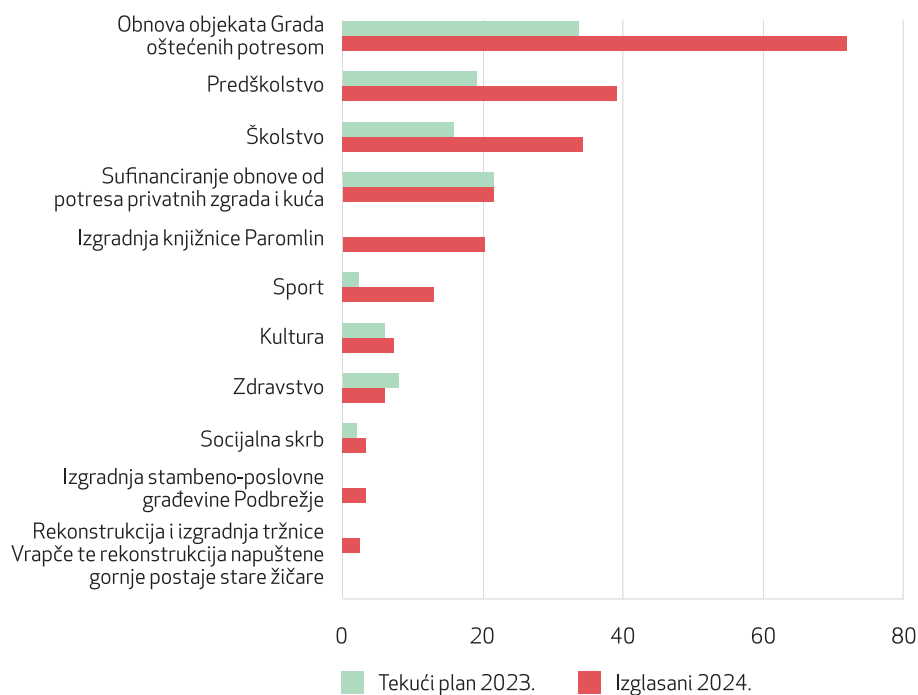
Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 2024. (u mil. €)

Više od dvije trećine odnosi se na kapitalna ulaganja u nerazvrstane ceste (42 mil. €), za unaprjeđenje kvalitete, sigurnosti i razine usluga te osiguranje cjelovitosti prometne mreže. Ovisno o projektima, sredstva će se upotrijebiti za izradu tehničke dokumentacije, različite etape gradnje i rekonstrukcije. U odnosu na tekući plan 2023., najviše su se povećala ulaganja u nerazvrstane ceste (za 17,3 mil. €, 70%), javne površine (za 3,5 mil. €, 100%) i javnu rasvjetu (za 3 mil. €, 150%), dok su se sredstva za modernizaciju pothodnika smanjila za 6,4 mil. € ili 93%.

U usporedbi s prijedlogom proračuna za 2024., ukupna ulaganja u objekte i uređaje komunalne infrastrukture neznatno su povećana (za 70 tis. €) zbog povećanja ulaganja u javne površine na Bundeku.

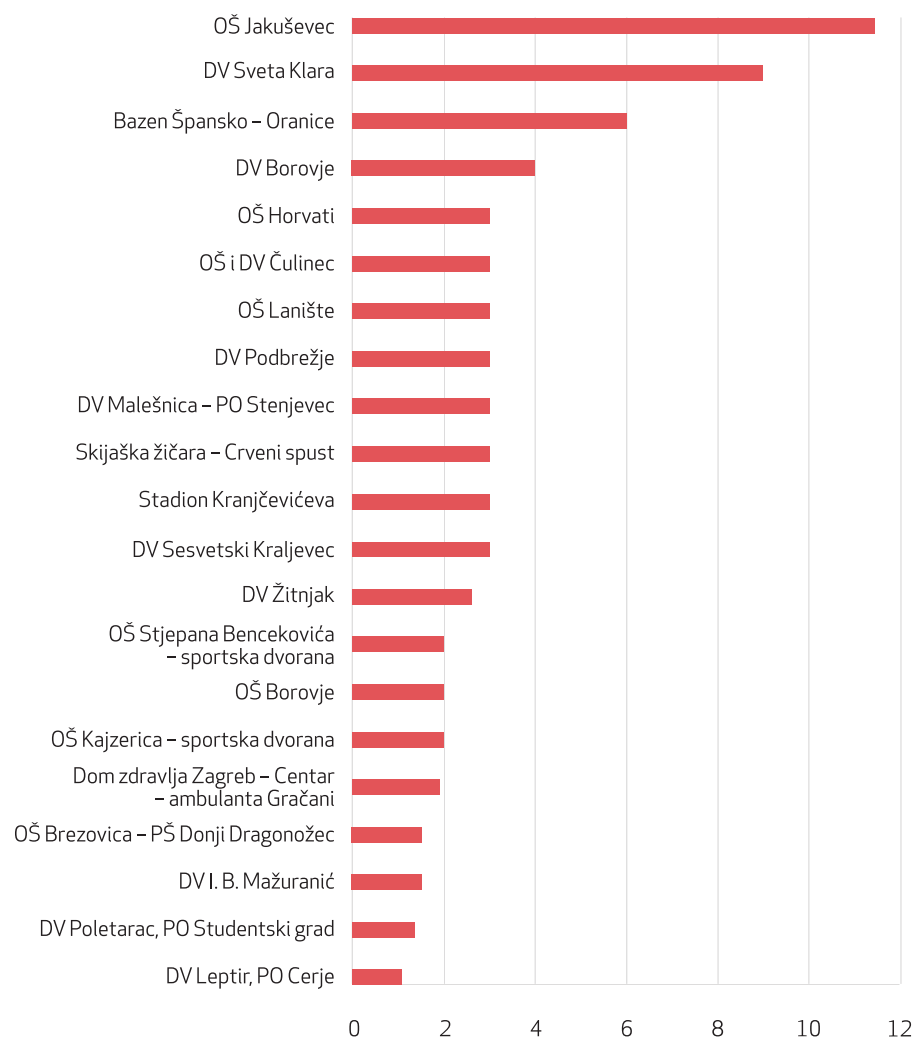
Programom **kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti i u obnovu objekata oštećenih potresom u iznosu od 219,7 mil. €** planira se postići ekonomičan, racionalan i funkcionalan razvitak društvene infrastrukture, optimizacija sadržaja društvenih djelatnosti, i obnova objekata oštećenih potresom (grafikon 8). Čak 85% tih ulaganja u 2024. odnosi se na obnovu objekata Grada oštećenih u potresu (71,8 mil. €), predškoolstvo (38,9 mil. €), školstvo (34 mil. €), sufinanciranje obnove od potresa privatnih zgrada i kuća (21,2 mil. €) te izgradnju knjižnice Paromlin (20 mil. €). U odnosu na tekući plan 2023., u 2024. su ova ulaganja značajno povećana i to za 117,2 mil. € ili 114%, najviše za obnovu objekata Grada oštećenih u potresu (za 38,4 mil. €, 115%) i predškoolstvo (za 23,6 mil. €, 154%).

U usporedbi s prijedlogom proračuna za 2024., ta su ulaganja povećana za školstvo (OŠ Blato, 300 tis. €) i zdravstvo (Dom zdravlja Zagreb – Istok – ambulanta Sesevetski Kraljevec, 100 tis. €) zbog troškova izrade projektne dokumentacije i rješavanja imovinskih odnosa.

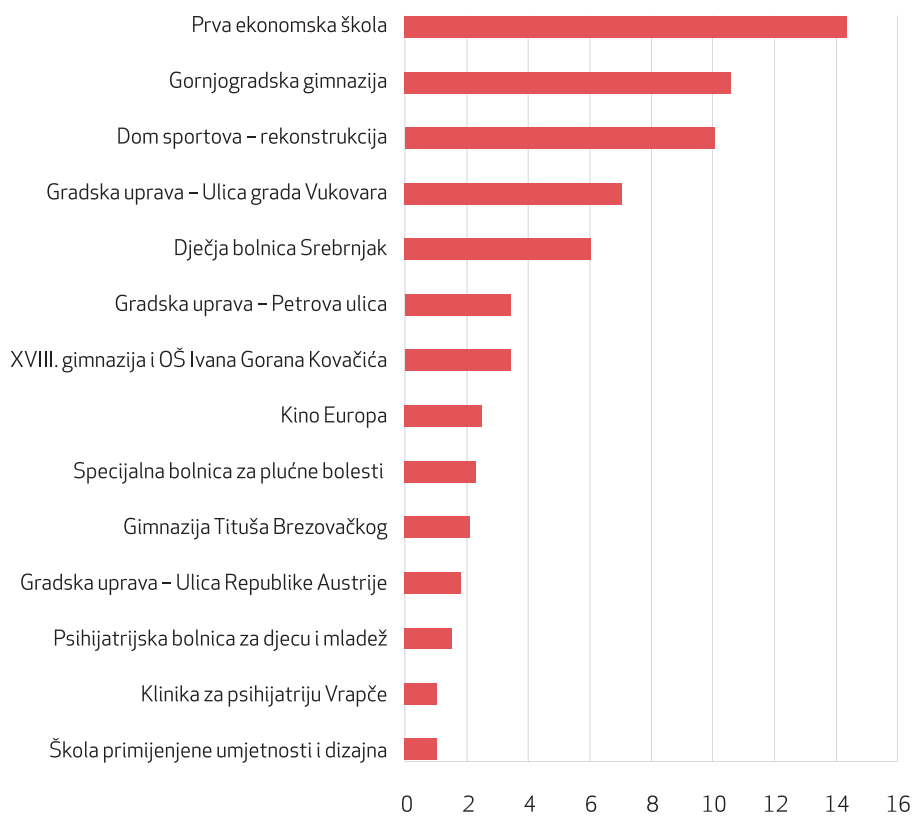
Grafikon 8: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti i u obnovu objekata oštećenih potresom, 2024. (u mil. €)

Grafikon 9 pokazuje neka od najvažnijih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti koja se – ovisno o projektu – odnose na troškove izrade projektne dokumentacije, ishodenje akata o građenju, prenamjene prostora, adaptacije, sanacije, gradnje, opremanja te rješavanja imovinskih odnosa.

Grafikon 9: Dio najvažnijih kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, 2024. (u mil. €)

S obzirom da je jedan od ključnih ciljeva ovog proračuna nastavak poslije-potresne obnove Zagreba, neka od najvažnijih kapitalnih ulaganja u obnovu objekata oštećenih potresom prikazana su na grafikonu 10.

Grafikon 10: Dio najvažnijih kapitalnih ulaganja u obnovu objekata oštećenih potresom, 2024. (u mil. €)

ŠTO VI MOŽETE UČINITI?

Gradska je skupština – kao predstavničko tijelo građana – 12. prosinca 2023. usvojila proračun Grada Zagreba za 2024. Riječ je o značajnom iznosu od 2,36 mlrd. € prihoda i 2,41 mlrd. € rashoda. Svaka će zaposlena osoba tijekom 2024. u proračun prosječno mjesečno uplaćivati 198 € poreza na dohodak, a na svaku će se građanku i građanina prosječno mjesečno trošiti 262 €, pa bi svi stanovnici Grada trebali biti zainteresirani za način prikupljanja i trošenja tog novca. Uz pomoć ovog kratkog vodiča i [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), i vi se možete uključiti i pratiti izvršavanje proračuna za 2024. i tako utjecati na usluge koje ćete primiti. To možete činiti putem [mjesnih odbora](#), [gradskih četvrti](#), izravno slanjem prijedloga i komentara [zastupnicima u Gradskoj skupštini](#), a imate [pravo i prisustvovati](#) sjednicama Gradske skupštine i njezinih radnih tijela.

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun,
kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije i javnu nabavu](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti,
nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, tijela, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih
općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija,
gradova i općina

[Vodiči kroz proračun Grada Zagreba](#) – Opći vodič kroz proračun Grada
Zagreba te kratki vodiči kroz
proračunske dokumente Grada
Zagreba od 2015.